

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת וישב

הגיליון השבועי לכל יהודי 990

כ"ב בכסלו התשס"ו
(23.12.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד – המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

לא להיסחף בזרם

מרבית בני-האדם אוהבים את ההגנה של ה'עדר' על תחושת ההתבדלות והשחייה נגד הזרם. אלא שהזרם הזה נוטל מאיתנו את הדבר היקר ביותר – את היותנו יהודים

סגויות רבות נראות אחרת בפרספקטיבה היסטורית. במבט מצומצם חושבים לפעמים שמרוויחים דבר-מה, אך בפרספקטיבה של הזמן מתברר שהרווח הקטן יצא בהפסד גדול. רבות מהשאלות שמעסיקות את העם היהודי בימינו היו נראות בבהירות רבה יותר לו יוכלו להביט בהן במבט מלמעלה, מתוך ראיית התהליכים במלואם.

אך האמת היא שאיננו זקוקים עוד לכמה עשרות או מאות שנים כדי לקבל את הפרספקטיבה הזאת. ימי החנוכה מגישים לנו אותן שאלות, אותם לבטים, אותן התמודדויות, בתוספת הפרספקטיבה ההיסטורית. אנו יכולים לשמוע את הוויכוח הסוער בין המתיוונים לבין היהודים הנאמנים לתורת ישראל. אפילו השפה והמושגים נשמעים עכשוויים לגמרי.

הדרך החוצה

המאבק באותם ימים לא ניטש בין יהודים ליוונים בלבד. אפשר לומר שעיקר המאבק התחולל בתוך העם היהודי, מול המתיוונים. אלה היו צעירים יהודים מודרניים ומתקדמים, שהאמינו כי לעם מתבדל, הדבק בנושנות, אין עתיד בעולם המודרני. הם ביקשו ליצור חיבור בין התרבות ההלניסטית המודרנית ובין היהדות.

אבל מהר מאוד התברר, כי דרך זו מוליכה בכיוון אחד בלבד – מן היהדות החוצה. הדור הראשון של המתיוונים ניסה לשלב את התרבות היוונית עם המסורת היהודית. הדור השלישי כבר בעט ביהדות, בז לה ושאלף להיות יווני לכל דבר ועניין. עובדה היא שלא נותר מהם זכר. מי שחזרו להיות יהודים שלמים – שרדו והשתלבו בשלשלת-הזהב של הרציפות היהודית, ומי שדבקו בתרבות יוון התבוללו לחלוטין ואבדו לעם היהודי.

אנו מתמודדים כיום באותה התמודדות של מתתיהו ובניו, אלא שהפעם המאבק איננו נגד גזרות-דת של שלטון עריץ, אלא כל-כולו מאבק רוחני-ערכי. יש כוחות בתוך עם-ישראל שמנסים למשוך את העם לאותם כיוונים

שאליהם ניסו למשוך המתיוונים בימים ההם. מולם עומדים ממשיכי דרכם של מתתיהו ובניו החשמונאים, הקוראים לעם-ישראל להישאר נאמן ליהדותו ולדרך אבותיו.

הפיתוי להיסחף בתוך זרם התרבות הכלל-עולמית יכול לקרוץ. מרבית בני-האדם אוהבים את ההגנה של ה'עדר' על תחושת ההתבדלות והשחייה נגד הזרם. מה יותר פשוט מלהיות כמו כולם, להתלבש כמו כולם, לשמוע אותה מוזיקה ששומעים כולם, לחשוב כמו כולם. למה למשוך תשומת-לב, כשמתברר שיהודי אינו יכול לאכול עם כולם, שהוא צריך להתפלל, שעליו להשביט פעילויות בגלל כניסת שבת או חג.

אלא שהזרם הזה נוטל מאיתנו את הדבר היקר ביותר – את היותנו יהודים. מי שייסחפו בתוך התרבות העולמית, אולי יהיו בני-אדם נאורים ותרבותיים, יזכו למחמאות ולמעמד – אבל לא יהיו יהודים. ההתבוללות והטמיעה לא תותיר מהם זכר כעבור כמה דורות. זה בדיוק התהליך הפוקד רבים מבני-עמנו בעולם החופשי.

מאבק קיומי

המאבק הזה הוא קיומי, והוא חשוב לאין-ערוך מכל הססמאות המרחפות בחלל האוויר. בעבור העם היהודי זה עניין של להיות או לחדול חלילה. לשמחתנו נראה, שגם בתנאים של עולם חופשי, בלי גזרות ורדיפות, מחלחלת אט-אט ההכרה, כי יש לשוב לדרך המקורית של עם-ישראל. המוני בית-ישראל מתחילים להבין, כי עתידנו – כעם וכיחידים – טמון בהמשך הרציפות של המסורת היהודית.

כשאנו מדליקים את נרות החנוכה, כדאי שנזכור את הלקח הנצחי. מפתה מאוד להיות חלק מהעולם הגדול, אבל הקיום היהודי תלוי דווקא בשמירת הייחודיות היהודית ובעמידה עקשנית על הדבקות בתורת ישראל ובמצוותיה. הערכים האנושיים משתנים ומתחלפים, אבל ערכי היהדות נשארים לנצח, ועמם אנחנו.

חנוכה שמח!

יש חדש

צעירי חב"ד מאירים את הארץ

צעירי-חב"ד משלימים את ההיערכות למבצע חנוכה, שבו יביאו את שמחת החג לכוחות הביטחון, למאושפזים במרכזים רפואיים, לקשישים בבתי-אבות, לריכוזי עולים ואף לבתי-כלא ועוד, ויזכו את הציבור בהדלקת הנרות. אגף ההוצאה-לאור של צעירי-חב"ד הפיק לקראת חנוכה מערך של עלוני-הסברה מרהיבי-עין, לילדים ולמבוגרים, בעברית וברוסית. העלוניס יופצו בימי החנוכה במאות אלפי עותקים וינחילו לציבור את ערכי החג, מצוותיו ומנהגיו. בתי-חב"ד מקימים במרכזי הערים חנוכיית-ענק, וסביבן יהיו הדלקות מדי ערב. הציבור מוזמן להשתתף.

האור ינצח

ביום חמישי בערב, נר חמישי של חנוכה, תתקיים פעילות ארצית רחבת-היקף בכל סניפי צעירי-חב"ד, בססמה האור ינצח. במסגרתה יתקיימו בכל רחבי הארץ הדלקות נרות חנוכה מרכזיות בסימן הזדהות עם משפחות נפגעי הטרור. בערב זה ידליקו את הנרות נציגי המשפחות, ובכך יפיגו את נחישותו של עם-ישראל לגבור על כל הקשיים ולהוסיף לשאת את אור האמונה והביטחון בה'.

תקליטור חנוכה

חברת jem מגישה את המתנה של חנוכה – תקליטור די-וי-די מרהיב המוקדש לחנוכה. בתקליטור סרטונים מרהיבים, משחקי חנוכה מלהיבים, הדרכה להדלקת חנוכייה, מתכוני חנוכה מסורתיים ועוד. יש אפשרות לצפות בתקליטור בכמה שפות. טל' 704120-7000-1.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	יוסטון	לוס-אנג'לס
4:30	5:18	5:17	4:45	4:14
5:30	6:15	6:13	5:51	5:18

המולד: ליל שבת, שעה 1:00 15-ר חלקים
ראש-חודש שבת ביום השבת-קודש ובוים הראשון
פקס: 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפצה בארה"ב: 718-7561328
דפוס בארה"ב: The Print House, 718-628-6700
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מתוך הירידה מגיעים לשלווה

על הפסוק "וישב יעקב" אומרים חז"ל: "ביקש יעקב לישב בשלווה, קפץ עליו רוגזו של יוסף. אומר הקב"ה, לא דיין לצדיקים מה שמתקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלווה בעולם הזה?".

לכאורה נראה כי בקשתו של יעקב לישב בשלווה הייתה דבר בלתי-רצוי, והוא אף נענש עליה — "קפץ עליו רוגזו של יוסף". אך אי-אפשר לפרש זאת כך, שהרי יעקב היה אחד משלושת האבות, שהיו בטלים לקב"ה בכל מהותם עד שהם נחשבים ה'מרכבה' העליונה. יעקב הוא אף המוכרח שבאבות. מכאן ששאיפתו של יעקב "לישב בשלווה" לא הייתה חיפוש נוחות ושלווה במובן הפשוט, אלא אף היא הייתה חלק מעבודתו את קונו.

הקו האמצעי

יעקב ביקש להביא לעולם את השלווה העתידית, שאליה יגיע העולם בזמן הגאולה. הוא סבר, שעל-ידי עבודתו בבית לבן, ששם עסק בבירור ניצוצות הקדושה שנפלו למטה, כבר קיימת האפשרות שתתגלה בעולם אותה

שלווה. אולם הקב"ה אמר, ששלווה כזאת עדיין אינה יכולה להאיר בעולם הזה — אלא-אם-כן יעבור יעקב את "רוגזו של יוסף".

הדבר יובן בהקדמת הביאור בכך שדווקא יעקב ביקש את השלווה העתידית ולא אברהם או יצחק. זאת, משום שעבודתם הרוחנית של אברהם ויצחק פעלה בעיקר בעולמות הרוחניים העליונים, ולכן היה ברור להם שהעולם הזה אינו יכול להיות כלי לגילוי השלווה העתידית. אולם יעקב, שעניינו 'הקו האמצעי', ה"מבריש מן הקצה אל הקצה", שמחבר את העליונים והתחתונים — הוא שאף לגלות בעולם את השלווה העתידית.

ירידה חלקית

לשם כך ירד יעקב מארץ-ישראל לחרן, ובא במגע עם לבן ועם כל מה שהוא מייצג. ירידה זו הייתה לצורך עלייה, כדי לברר את ניצוצות הקדושה שנפלו למטה, וכדי לחבר את העולם התחתון עם הקדושה האלוקית. לכן "ביקש יעקב לישב בשלווה", כי הוא סבר שהעולם כבר הוכשר לקבל התגלות כזאת.

אמר לו הקב"ה, שעדיין ירדתו של יעקב למטה לא הגיעה עד הדרגות התחתונות ביותר. הלוא גם כשהיה אצל לבן לא הייתה ללבן שליטה עליו (ולכן ביקש לבן: "הגידה-נא מה משכורתך", "נקבה שכרך" וכדומה), וכך גם עשיו לא שלט בו. אבל כדי להגיע לשלווה העתידית יש צורך לרדת עד למטה-מטה, לנקודה שבה היהודי נשלט על-ידי העולם, ובכל-זאת לגבור עליו.

ירידתו של יוסף

עניין זה הושג על-ידי "רוגזו של יוסף". יוסף "הורד מצרימה", נעשה **עבד** לפוטיפר, הושלך לבית-הסוהר, וגם כשנתמנה למשנה למלך היה כפוף לפרעה. כך נוצרה הירידה למטה-מטה, וגם מהנקודות התחתונות הללו נתבררו הניצוצות.

לכן דווקא על-ידי הירידה של יוסף למצרים הגיע יעקב לשלווה המיוחלת — "ויחי יעקב", ושבע-עשרה שנותיו במצרים היו שנים של שלווה ונחת, בבחינת השלווה של לעתיד לבוא.

(ליקוטי שיחות כרך טו, עמ' 310)

מן המעייין

נושא השבוע: **השאיפה להתעלות**

שחסידי בעל שיעור-קומה התנהג כך, ולא היה שבע-רצון מעצמו, יש בה הוראה לכול.

(אגרות-קודש)

אמרת השבוע

מה כואב יותר

הרב שמשון-רפאל הירש נשא דברים באוזני בני קהילתו על ההכרח לחנך את הבנים והבנות בדרך התורה, והתבטא שיציאתו של ילד לתרבות רעה חמורה וכואבת מאיבוד ילד חס-שלוש.

הראיה לכך, אמר, היא מסיפור מכירת יוסף. התורה מספרת שכאשר יעקב סבר כי "טורף טורף יוסף", מיאן להתנחם. נשאלת אפוא השאלה, מדוע לא קם אף אחד מבניו וריכך את כאבו בכך שהיה אומר לו כי יוסף חי?

אלא שאילו היו מגלים ליעקב מה עשו האחים, היה מצטער שבעתיים: תחילה הצטער על אבדן בן אחד, ועכשיו היה מצטער על עשרה בנים שיצאו לתרבות רעה, וזה כאב גדול פי כמה.

לי בעבודה תמה, בעמידה בדרגה אחת. על האדם להיות בבחינת הולך ואור, בלי גבול, למעלה-מעלה.

(ליקוטי תורה)

התחדשות נעורים

"והוא נער" (בראשית לז, ב). יוסף הצדיק היה תמיד בבחינת "נער", כפי שנאמר "נער הייתי גם זקנתי" — גם כשזקנתי אני בבחינת 'נער', שמתחדש תמיד ואינו עומד במקום אחד. לכן נמשלו ישראל ללבנה, שגם היא מתחדשת בכל פעם.

(רבי אהרן מקרליין)

מעלה להתעלות

מעלה היא יתרון כאשר היא מביאה עלייה והתעלות, אבל אם נשארים בה ומסתפקים בכך, היא הופכת לחיסרון.

(ליקוטי דיבורים)

איש חדש

אחד מגדולי החסידים הראשונים היה אומר בלילה, לפני ברכת 'המפיל': צריכים לעשות תשובה, לקום מחר איש אחר לגמרי. העובדה

לשאוף למעלה

"אלה תולדות יעקב יוסף" (בראשית לז, ד). אדם מישראל אסור לו להסתפק במה שכבר השיג, אלא עליו לשאוף תמיד לעלות למעלה, להיות בבחינת "מוסיף והולך". זהו שנאמר "אלה תולדות יעקב — יוסף": תולדותיהם של צדיקים הם מעשים טובים, ומעשיו הטובים של האדם צריכים להיות בבחינת "יוסף" — להוסיף לשאוף, להוסיף לעלות.

(רבי מנחם-מנדל מרימנוב)

כיוונים הפוכים

רוחניות וגשמיות הפוכות בעצם מהותן. מעלה בגשמיות היא חיסרון ברוחניות. בגשמיות השמח בחלקו הוא בעל מעלה גדולה ביותר, ועל-ידי עבודה יגיע לדרגות גבוהות ביותר, אבל ברוחניות השמח בחלקו הוא בעל חיסרון גדול ביותר; חיסרון זה עלול להביאו לידי ירידה ונפילה.

(אדמו"ר הזקן)

הולך ואור

מי שזך וישר פועלו אל יקל לעצמו לומר די

כבוד רבו

בשלהי שנת תשנ"ה ביקר האדמו"ר הקודם מסטריקוב, בראש קבוצה מחסידיו, בבית-העלמין הישן בוורשה. לאחר שהשתטח על קבר זקנו הגדול, הרבי הזקן מסטריקוב, החל האדמו"ר לסייר בין המצבות הסמוכות. היו שם מצבות עתיקות-יומין של חסידים, לצד מצבות של ילדים שלא טעמו טעם חטא. כל קבר וכל מצבה – עולם ומלואו. שורות-שורות של מצבות המקפלות היסטוריה של מאות שנים.

לפתע נעצר האדמו"ר ליד אחת המצבות, ובהתרגשות גדולה קרא: "ר' נתן בוימגולד!... איי, איי, איי ר' נתן!..."

לאחר שהפליג בהרהוריו שעה קלה, צף ועלה, כמתהום הנשייה, מעשה ישן, הקשור באחד הנכבדים והחשובים שבקהילת חסידי וורקה בוורשה – תלמיד-חכם ובעל ממון, ר' גבריאל בוימגולד שמו, אביו של אותו ר' נתן, שליך קברו ניצב עתה האדמו"ר.

"זה היה באחד מלילות השבוע", פתח האדמו"ר את סיפורו, שכמו העביר את החבורה הסובבת אותו לימים אחרים. "על דלת ביתו של ר' גבריאל בוימגולד נשמעו נקישות קלות. בעל הבית ניגש לפתוח את הדלת בהתלהבות של מצווה. מן הסתם, הרהר בלבו, אין זה אלא אחד מאורחיי המסורתיים, עני או גלמוד המשחרים לפת לחם.

אולם להפתעה שנגלתה לעיניו לא פילל: בפתח הבית עמדו שניים מצדיקי הדור, מפארי יהדות פולין, רבו של ר' גבריאל, הצדיק הקדוש רבי יצחק מוורקה, ולצידו ידיו הטוב, הגאון הקדוש רבי יצחק מאיר מגור, בעל 'חידושי הרי"ם'.

ר' גבריאל הנרגש פתח את דלת ביתו לרווחה, ובדחילו ורחימו, ועם כל גיוני הכבוד האפשריים, קיבל את פני אורחיו הנכבדים.

תוך כדי דיבור התקרב ר' גבריאל אל רבו, הרבי מוורקה, והתעניין לסיבת הרים של הצדיקים בצל קורתו. הרבי מוורקה גילה לתלמידו החביב כי מטרת בואם היא לאסוף כסף למטרות חשובות – מצוות פדיון-שבויים ומצוות הכנסת-כלה. עוד הוסיף ואמר כי בדעתם לבקר, בימים הקרובים, בביתם של עוד כמה וכמה מנגידי החסידים, כדי שיוכלו לרכז את הסכום הגדול הדרוש למימוש שתי המשימות הקדושות.

הוראות החנוכה

מנרות החנוכה הרבי מליובאוויטש מפיץ שלל הוראות והדרכות הקשורות לפעולת קירוב לב העם לאור התורה והמצוות. בראש ובראשונה הוראה מהמשמש – השמש אינו בכלל נרות המצווה, ולכאורה היה צריך לעמוד למטה מכל הנרות. בפועל אנו רואים, שמקומו של השמש הוא למעלה משאר הנרות. הטעם הפנימי שבו: מי שמדליק את "נר ה' נשמת אדם" של חברו, מתעלה לדרגה שהיא נעלית אף מדרגתו של האדם שאת נשמתו 'הדליק'.

נרות החנוכה – שאותם מדליקים "על פתח ביתו מבחוץ" – מזכירים את החובה להאיר גם את ה'חוץ' ואת הזולת. כשמדייקים בפרטים יכולים ללמוד מזה כמה וכמה הוראות: א) אין להמתין עד שהחושך יחדור לתוך הבית ואז לצאת להילחם בו, אלא צריכים לצאת אל ה'חוץ' ולהאירו. ב) אין מדליקים נר אחד בבית ונר נפרד בחוץ, אלא אותו נר המאיר את הבית מאיר גם את החוץ. על האדם להשתדל להביא את הזולת לאותה דרגה בעבודת-ה' (מהדרין מן המהדרין) שהוא-עצמו עומד בה; אין אדם רשאי להתנהג בעצמו באופן של מהדרין מן המהדרין ואילו לגבי הזולת יסתפק בעבודה של 'כשר בדיעבד'.

התקרבות והתנשאות

השמן מלמד אותנו איך לשלב בין התקרבות ליהודים שעדיין אינם שומרי תורה ומצוות ובין שמירה על הדרגה הרוחנית האישית. השמן מתאפיין בתכונות מנוגדות: מצד אחד, שמן מסמל ענווה, שכן אין הזית מוציא שמו אלא על-ידי שכוחים אותו. השמן גם מסמל קירוב והתחברות, מכיוון שהוא מפעפע בכל דבר. מצד שני יש בשמן תכונה של התבדלות, שכן הוא אינו מתערבב עם שאר הנוזלים. יש בו גם תכונה של התנשאות, בהיותו צף על-פני המים.

כך צריך לנהוג יהודי בראשונה עליו לצאת מנקודה של התבטלות, ענווה וקבלת-עול. כשהוא פוגש יהודי שני, שעדיין אינו בבחינת 'שמן' – עליו 'לפעפע' בו, מתוך אהבת-ישראל. עם זאת, אין הוא צריך להתערבב עם המושגים וההשקפות שאותם הוא הולך להאיר, ואדרבה, הוא צף ועולה למעלה. בסופו של דבר הוא מגיע לידי התנשאות, אבל לא התנשאות אישית חלילה, אלא בהיותו מייצג את הקב"ה, ושלוחו של אדם כמותו. על-כן יש בו עוז ותוקף לעמוד נגד כל מונע ומעכב.

היסוד העל-שכלי

יש מי שרוצים לקרב יהודים נוספים לתורה על-ידי הצנעת היסוד העל-שכלי שבתורה, והצגת ענייני התורה כמבוססים על השכל וההיגיון. יש לזכור, שבדיקו בנקודה הזאת ניטשה המלחמה נגד היוונים.

בתפילת הוודיה שאנו אומרים בחנוכה, מתוארת מגמתם של היוונים במילים: "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך". הדגש הוא על "תורתך" ועל "חוקי רצונך". לימוד התורה כחכמה, כנכס תרבותי – לא הפריע ליוונים. הם התנגדו שהיהודים יראו בתורה תורת ה' ויתייחסו אליה בקדושה ובהתבטלות. גם בקיום המצוות, מה שהפריע ליוונים היה "חוקי רצונך" – החוקים, המצוות העל-שכליות. הם הסכימו למצוות שיש מאחוריהן נימוק שכלי, אך לא יכלו להשליט עם קיום מצוות מתוך קבלת-עול, מתוך ביטול ההיגיון וההבנה לרצון ה'.

אמנם צריך ללמוד את התורה ולהבינה כשם שלומדים ומבינים כל דבר חכמה: צריך ללמוד, להתעמק, להקיש דבר לדבר, להקשות, לתרץ וכו'. ואף-על-פי-כן יש בתורה יסוד על-שכלי מובהק. יהודי שלומד תורה יודע, שאותו צד מובן ומושג שיש בתורה, אינו אלא חלק ממהותה. התורה, במהותה האמיתית, היא חכמתו של הקב"ה, שלמעלה לגמרי מהשכל וההבנה האנושיים; אלא שהקב"ה הליבש את חכמתו העליונה בלבוש שכלי, שאף אנו נוכל להבינה ולתפסה בשכלנו. גישה זו יש להחדיר גם ביהודי שני, כדי שיסוד התייחסותו לתורה יהיה מבוסס על קדושה, התבטלות וטהרה.

בימים ההם נהגו עשירי ורשה להחזיק בביתם ארגז מיוחד של כסף מזומן – לעסקה מזדמנת שאי-אפשר לדחותה, למטרות צדקה דחופות, וכיוצא באלה. ר' גבריאל עזב לרגע קט את טרקלין האורחים בימים ההם נהגו עשירי ורשה להחזיק בביתם ארגז מיוחד של כסף מזומן – לעסקה מזדמנת שאי-אפשר לדחותה, למטרות צדקה דחופות, וכיוצא באלה. ר' גבריאל עזב לרגע קט את טרקלין האורחים

ובענוות-חן.

"שלושת-אלפים רובל!", השיב לו הרבי מוורקה.

ר' גבריאל חזר לחדר-העבודה, מנה את הכסף, וכעבור רגעים אחדים אחז בידו צרור שהכיל את מלוא הסכום שנקב בו הרבי – שלושת-אלפים רובל, טבין ותקילין!

האדמו"רים מוורקה ומגור קמו ממקומותיהם, משתאים לנוכח נדיבות-הלב הבלתי-רגילה, מודים לר' גבריאל בכל לשון ומרעיפים על ראשו ברכות. ואולם התפעלותו של הרבי מגור עלתה על גדותיה וכעבור רגע פנה אל ר' גבריאל, החסיד המופלא, ושאלו: "יסביר לי מר, מה גרם לך לתת לרבי את מלוא סכום הכסף, ומה טעם יצאת מגדרך לתת סכום גדול ועצום שכזה?!"

ר' גבריאל נשם עמוקות, ברר את מילותיו, ובהתרגשות גדולה פנה להסביר לרבי מגור: "אכן, אמת כי אינני חייב לתת סכום כסף גדול כל-כך, שהרי מצינו בהלכות צדקה דינים מפורשים הקובעים כמה צדקה על האדם לתת, ואף מציבים לו סייגים במצווה זו. אולם כאשר לנגד עיניי עומד כבודו של מורי ורבי הקדוש (מוורקה), חשבתי לעצמי כי אין זה יאה שהרבי בכבודו ובעצמו יסובב על פתחי נדיבים ויסביר להם את גודל מצוות הצדקה. על-כן, כדי לחסוך מהרבי חוסר נעימות ופגיעה בכבודו, נתתי בידו את מלוא סכום הכסף הדרוש".

כששמע ה'חידושי הרי"ם' תשובה מרגשת זו יצאת מפיו של חסיד וורקי אמיתי, הידע להוקיר ולכבד חכמים, נשא תכף ומיד תפילה חרישית שנשמעה היטב באוזני העומדים סביב – "חסיד כזה, אשר כבוד רבו יקר אצלו עד כדי כך, עמו חושק אני להשיא את צאצאיי".

ואכן, תפילת הרבי מגור נענתה ונתקיימה ברבות הימים, כאשר בנו של ר' גבריאל, הלוא הוא ר' בעריש בוימגולד, נשא לאישה את נכדת בעל ה'חידושי הרי"ם', בת-בנו, הצדיק רבי אברהם-מרדכי מגור.

"כאלה היו חסידים בדורות הקודמים!", סיים האדמו"ר המנוח מסטריקוב את סיפורו. "ואני זכיתי להכיר היטב את ר' נתן, שהיה חסיד בעל מידות נאצלות, אהוב על הבריות, וכל ימיו ישב על התורה והעבודה", הוסיף בהצביעו על קברו של ר' נתן, בן-זקונו של ר' גבריאל בוימגולד.

(על-פי 'צעירי הצאן', סטריקוב)

הצצה לחצר הקדמית של העולם היהודי

החילוני או מי שחצו את הקווים, כבר קראתי", אמר, "אך זה ספר מצויין שנכתב על העולם החרדי על-ידי סופר חרדי ובשביל קוראים חרדים, זה מה שעושה אותו אותנטי ומרתק במיוחד".

לגיטימי לקרוא

"האם הספר שלך הוא הזדמנות לאנשים כמוני להצטרף לחצר האחורית של הציבור החרדי?", שאלה עיתונאית מ'הארץ' את גרינבוים. "לחלוטין לא!", השיב לה. "הספר שלי מאפשר הצצה אל החצר הכי קדמית של הציבור החרדי. אל עולם שלם של ערכים ומושגים, כמו 'שיבה קטנה' ו'שיבה גדולה', דברים שאצלנו הם אלף-בית ואתם אפילו לא יודעים על קיומם".

בימים האלה שוקד גרינבוים על ספרו הבא. "שיאפתי הגדולה היא להביא את הציבור הרחב למצב שבו לגיטימי לקנות ולקרוא ספר שנכתב מנקודת-מבט חרדית, לפחות כשם שלגיטימי בעיניהם לקרוא ספרים שנכתבו בעולם תרבותי אמריקני או צרפתי", אומר גרינבוים.

גרינבוים, רב-מכר חרדי שמוכנה לציבור הרחב

החרדי, נולד בעקבות תגובה נלהבת של אדם שהגדיר את עצמו 'אתאיסט', אך הספר עורר בו ממשבות. "גיליתי בספר עולם מקסים ואנושי כל-כך, לצד שפע מושגים שלא הכרתי. הספר שינה לי את כל הגישה לחרדים", הודה האיש.

כלי שינוי תוכן

גרינבוים שלח את ספרו לכמה סופרים ומו"לים מרכזיים בשדה הספר החילוני. אחד מהם, סופר ידוע, גילה בספר עניין, אך ביקש לשזור בו תכנים מהתרבות החילונית. הרעיון נפסל. לעומתו, הסופר וחוקר הספרות אמנון ז'קונט התקשה לכבוש את התפעלותו, והמליץ להוציא את הספר לאור כמות שהוא. "ספרים על החרדים, שכתבו סופרים מהעולם

כשנה וחצי עקבו קוראי השבועון החרדי 'בקהילה', בסקרנות גוברת והולכת, אחר נפתוליה של עלילת המתח. העלילה, 'צוואה' שמה, נעה בין אזור התעשייה בבני-ברק לפיאצות של רומא, חולפת ברחובות איסט-סייד בני-יורק, ובשדרות לוקסמבורג ופריז. במרכזה מפגש עולמות מרתק בין בחור חרדי, מאופיין בתום ישיבות, לבין איש שב"כ שאינו מצטיין באהדה יתרה למסורת. ישישים ושישה פרקי העלילה נהפכו לספר בן שש-מאות עמודים, והזניקו את המחבר, ר' חיים גרינבוים, לשורה הראשונה של הסופרים החרדיים. כעשרות אלפים עותקים של הספר נמכרו עד כה – רב-מכר בקנה-מידה חרדי.

אברך כולל שהתחיל לכתוב

כעת הגיע גם תור הציבור הרחב להתוודע לספר, שבימים האלה ראה אור, בלי לשנות פסיק בטקסט המקורי, אך בעיצוב שונה, שהותאם לקהל-היעד החדש. הופעת הספר כבר סיפקה למחבר מגוון הזדמנויות להופיע בכמה וכמה בימות תרבותיות ולקדש שם שמים.

גרינבוים (38) מתגורר בירושלים, נשוי ואב לחמישה. הוא נולד בבני-ברק, ולמד בישיבות תפארת-ציון הליטאית ורוז'ין החסידית. לפני כמה שנים צמצם את מספר שעות לימודו ב'כולל', לחצי יום. בזמנו הפנוי החל לכתוב בשבועון, והתקדם לעמדת כותב טור אישי, שנהנה מפופולריות גבוהה. כשהציג יום אחד לעורכיו סיפור מתח, שעל כתיבתו עמל כשנתיים וחצי, עורר את התפעלותם, וכך החל הסיפור להתפרסם בהמשכים.

הרעיון להוציא את 'צוואה' מעבר לגבולות הרחוב

למבצעים מיוחדים בקרו באתר בעברית www.sky2000.com

SKY 2000 TRAVEL

ותק נסיון שירות אישי מחירים ללא תחרות הנהלה חבדייה המחמות במיטות לישראל

הבצע לפעם \$899

ניו-יורק-ישראל 212.599.3333 60 E. 42 st. #712, NY, NY 10165

Midtown Manhattan

Pace auto parts Inc

* Foreign - domestic we deliver * All makes and models * Low discount prices * Full link of accessories

Over 40 years experience

OPEN MON. - THU. 8:00 - 6:00
FRI. 8:00 - 2:30

www.paceautoparts.com
FAX: 212-582-7241

Tel: 212-757-6969
548 W. 48th ST. NEW YORK N. Y. 10036

Levi Hartman לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 X 128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499

EVERGREEN FUNDING CO.
Commercial & Residential Funding

www.levifunding.com
3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית

פִּינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שאם עדיין לא עברה חצי שעה מההדלקה, עליו לברך. נוסח הברכה: הנוסח בספר הרוקח ובשולחן-ערוך, וכן מנהג הספרדים וחב"ד, על-פי האר"י ז"ל, הוא: "להדליק נר-חנוכה" (שלא כערבי שבתות וחגים שמברכים "של שבת... ו'של יום טוב"). וביאר החיד"א: (א) מפני הנר – שאסור להשתמש לאורו, והוא רק "נר חנוכה" למצוותו, בעוד נרות שבת וחג נועדו ליהנות בהם. (ב) מפני החנוכה – כי עיקר המצווה המעשית בחנוכה היא הדלקת הנרות, ואילו בשבת וביום-טוב יש מצוות רבות נוספות. לעומת זה, לפי הרי"ף והרמב"ם, מהרי"ל ומגן-אברהם, ומנהג האשכנזים, גם הנוסח בחנוכה הוא: "להדליק נר של חנוכה" (הנוסח המדויק: "שלחנוכה" כמילה אחת, ופירש הש"ל"ה גם זאת כדי ללמד שאסור ליהנות לאורו, כאילו הוא רק חלק מ'חנוכה').

מקורות: שו"ע או"ח ס"י תרעו ס"א-ב, רמ"א ונו"כ. מטה משה ס"י תתקפ. ילקוט יוסף ח"ה (מועדים) עמ' רכז, נטעי גבריאל הל' חנוכה פכ"ז וכ"ט, ושי"ב. שער הכולל פמ"ז ס"ג. שדי חמד, אסיפת דינים, מערכת חנוכה ס"ק כ. ספר המנהגים-חכ"ד עמ' 70, ושי"ב.

ברכות ההדלקה

שאלה: כיצד מברכים על הדלקת נרות חנוכה?
תשובה: בלילה הראשון (או בפעם הראשונה שמדליקים בשנה זו) מברכים שלוש ברכות: 'להדליק נר חנוכה', 'שעשה ניסים', ו'שהחיינו'. ונתנו סימן לדבר (במדבר כא, ח): 'עשה לך שרף [=להדליק] ושים אותו על נס [=שעשה ניסים]... וראה אותו – וחי [=שהחיינו]'. מהלילה השני מברכים רק שתי ברכות – ללא 'שהחיינו'. את כל הברכות יש לברך לפני תחילת ההדלקה. יש נוהגים מהיום השני לברך 'להדליק' ולהדליק נר אחד, ואחר-כך, קודם הדלקת שאר הנרות מברכים 'שעשה ניסים'. רבים (אשכנזים וספרדים) מברכים את כל הברכות לפני ההדלקה, ומתחילים לומר 'הנרות הללו' אחרי הדלקת הנר הראשון. למנהג חב"ד ועוד אומרים 'הנרות הללו' רק אחר הדלקת כל הנרות. מי שהדליק ושכח לברך, אם טרם הדליק את כל הנרות – יברך כעת; ואם כבר הדליק את כולם – רבים פוסקים

עלוני 'שיחת השבוע'

בעברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו

718-7561328

sh-usa@chabad.org.il

M. D. Rosenbluh & Co.
Accountants and Auditors

5110 Old New Utrecht Road
Brooklyn, New York 11204

718-436-0104

hershelrosenbluh@msn.com